

КОНСТИТУТСИЯ – САНАДИ ТАҚДИРСОЗ

Ҷумҳурии Тоҷикистон 9 сентябри соли 1991 истиқлолият ба даст оварда, дар ҳаёти тоҷикон боз як марҳилаи нави таърихӣ оғоз гардид. Лекин дар солҳои аввали ба даст овардани соҳибистиқлолӣ, дар кишвари азизамон ҳодисаи ногуворе ба амал омад, ки заминаи асосии он ба меъёру талаботҳои ҷомеаи Тоҷикистон ҷавобгӯ набудани меъёру қоидаҳои мавҷудаи замони собиқ давлати Шӯравӣ ба ҳисоб меравад. Баъди интиҳоб гардидани Эмомалӣ Раҳмон дар иҷлосияи 16 – уми Шӯрои Олӣ, ҳамчун Сарвари давлат, бо ташаббус ва бо шарофати пеш гирифтани сиёсати хирадмандонаи эшон, халқи бузурги Тоҷикистон чун қисми ҷудонашавандаи ҷомеаи ҷаҳонӣ шинохта шуд.

Бо мақсади бунёди ҷомеаи демократӣ, соҳибихтиёр, ҳуқуқбунёд, дунявӣ ва ягонабори нахуст дар давлатдорӣ навини тоҷикон 6 ноябри соли 1994 ба тариқи раёйпурсии умумихалқӣ Конститутсияи нав қабул ва пазируфта шуд, ки дар он тамоми арзишҳои олӣ, аз қабели ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд дарҷ гардидааст. Чуноне ки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон қайд намудаанд: “Бо қабули Конститутсия дар инкишофи давлатдорӣ Тоҷикистон марҳалаи нави таърихӣ оғоз гардид ва он моро ба дигаргуниҳои азими сиёсӣ ҳуқуқӣ, иқтисодӣ иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва созандагӣ бунёдкорӣ раҳнамоӣ кард”. Бо роҳи раёйпурсии умумихалқӣ қабул шудани ин санади тақдирсоз аз нишон додани масъулияти баланди шаҳрвандони кишвар ҷиҳати бунёди ояндаи дурахшони худ, тақдирӣ минбаъдаи давлату миллат ва ифодаи рӯҳияи ватандӯстию худшиносии миллии мардуми соҳибтамаддунӣ тоҷикон шаҳодат медиҳад.

Қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон имконияти хубе фароҳам овард, ки то дар Меҳани азизамон сулҳу салоҳ ва ваҳдати миллӣ пойдор гардида, ҳаёти ҷомеа ба маҷрои осоишта равона карда шавад ва ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд арзиши олӣ пайдо намуда, дар ҳамин замина тамоми соҳаҳои асосии кишвар иқтисодиёт, иҷтимоӣ ва фарҳангу маънавиёт рӯ ба инкишоф ниҳод. Акнун Ҷумҳурии Тоҷикистон тақдирӣ сарнавишти худро бо дасти хеш навишта, онро аниқу дақиқ дарк намуда, ба бунёди давлати ҳуқуқбунёд равона сохта истодааст. Дар ин санади асосии кишвар тамоми марому мақсадҳои халқи шарафманди тоҷик ва ҳадафу нақшаҳои стратегии давлат дарҷ гардида, он аз ҷониби ҷомеаи ҷаҳонӣ эътироф ва пазируфта шудааст.

Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон санади асосии ҳуқуқӣест, ки шароити мушаххаси ҷамъияти кишварамонро дар мадди назар мегирад ва дар он халқ баёнгарӣ соҳибихтиёрӣ ва сарчашмаи ягонаи ҳокимияти давлатӣ эълон гардидааст.

Бо мақсади беҳтар таъмин намудан ва боз ҳам устувор гардонидани ҷомеаи ҳуқуқбунёду демократӣ дар кишвари маҳбубамон ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон се маротиба – солҳои 1999, 2003 ва 2016 бо роҳи раёипурсии умумихалқӣ тағйиру иловаҳои нав ворид карда шуд. Дар ин хусус Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ибрози андеша намуда, чунин баён намуданд: “Бо дар назардошти таъмин намудани рушди бемайлону устувории ҷомеа ва амалӣ гардонидани мақсадҳои стратегии халқи тоҷик ба Конститутсия тағйироти зарурӣ ворид карда шуданд, ки дар натиҷа ин санади тақдирсоз боз ҳам мукамал гардид” ва боз илова намуда, мегуянд, ки тавассути он “рукнҳои давлатдорӣ, ки заминаҳои зарурии ҳифзи истиқлолияти миллӣ, сулҳу субот ва ваҳдати миллиро таъмин мекунад, таҳкиму тақвият пайдо карданд”. Дар ҳақиқат, баъди ворид намудани ҳар як тағйиру илова ба Конститутсияи кишвар, ин санади асосии ҳуқуқии кишвар боз ҳам мукамал гардидааст. Хусусан, баъд аз ворид намудан тағйироти аввалин дар он бори нахуст дар таърихи сиёсии Тоҷикистон парламенти ду маҷлисаи доимамалкунандаи касбӣ ба фаъолияти самарабахши худ оғоз намуд, ки он дар роҳи бунёди ҷомеаи демократии кишвар нақши муассирро мебозад. Қобили қайд ва зикр аст, ворид намудани тағйиру илова ба ин санади муҳиму тақдирсоз ба низоми сиёсии даврони муосир бунёд гузошт ва дар асоси он бо риояи арзишҳои умумибашарӣ барои пешрафту нумӯи Ватани азизамон саҳми арзандаро барқой гузошт.

Дар айни замон мо халқи тоҷик дорои Конститутсияе мебошем, ки дар замони муосир он ба қатори мукамалтарин ва беҳтарин Конститутсияҳои ҷаҳон ворид гардида, аз ҷониби тамоми созмону ташкилотҳои ҳуқуқии байналмилалӣ ва давлатҳои дунё эътироф карда шудааст.

Айни ҳол аз қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон 26 сол пур мешавад ва мо тавассути ин санади тақдирсоз ба дастовардҳои беназир ноил гардидем. Ба воситаи он, орзуи деринаи миллати тоҷик дар роҳи расидан ба соҳибистиқлолӣ ва ваҳдати миллӣ ҷомаи амал пӯшид. Ногуфта намонад, ки ҳамаи ин дастовардҳо, маҳз тавассути заҳмату талошҳои шабонарӯзӣ ва сиёсати хирадмандонаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Ҷаноби Олӣ, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон мебошад.

Имрӯз боиси ифтихор аст, ки Тоҷикистон узви комилҳуқуқӣ ҷомеаи башар ва чандин созмону ташкилотҳои байналмилалӣ мебошад ва ба сӯи пешрафту тараққиёт роҳ мениҳад. Барои мардуми шарифи Тоҷикистон ҷойи фараҳмандист, ки дар ин сарзамини биҳиштосо, дар фазои сулҳу оромӣ, суботи комили сиёсӣ ва ваҳдати миллӣ умр ба сар мебаранд.

Ҳамин тариқ, аз гуфтаҳои дар боло зикргардида хулоса баровардан мумкин аст, ки Конститутсия санади ҳуқуқи ва тақдирсозе мебошад, ки дар он тамоми арзишҳои башарият эътироф ва ҳифз карда мешавад. Имрӯз моро мебояд, ки тамоми меъёру талаботҳои Конститутсияи кишварро эҳтиром ва риоя намоем, зеро он шarti муҳимтарини оромию осоиш ва зиндагии хушу босаодати ҳар як инсон мебошад. Мо ҷавонон ва сокинони кишварро мебояд, ки шукронаи сулҳу субот ва ягонагию ваҳдати миллӣ намуда, баҳри ободу зебо ва гулгулфишон гардонидани ҳар як ваҷаб замини Ватани ҳеш барои баланд бардоштани номи кишварамон дар арсаи байналмилалӣ аз самими қалб ҷиду ҷаҳд ва талош намоем.

Самандар Маҳмадаминов- донишҷӯи курси 2, факултети таърих.